

Verdieping blijvend fit, veilig en gezond werken (geschikt voor niveau 3 en 4) (K0517)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-06

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Draagt door veilig en gezond werken zorg voor de duurzame inzetbaarheid van zichzelf en die van collega's	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar kan werkzaam zijn in verschillende beroepscontexten. Zijn werkzaamheden kunnen wisselend of gestructureerd zijn. Bij zijn werkzaamheden heeft de beginnend beroepsbeoefenaar te maken met fysieke en psychosociale arbeidsrisico's en op de arbeid van invloed zijnde leefgewoontes. Het signaleren en beheersen van deze arbeidsrisico's vraagt om een proactieve houding. Er zijn standaardprocedures en -maatregelen voorhanden om deze arbeidsrisico's aan te pakken, echter zijn deze niet altijd 1-op-1 toepasbaar op de situatie. Daarnaast veranderen procedures soms. Op aanwijzing van zijn leidinggevende dient de beroepsbeoefenaar zijn eigen kennis en vaardigheden bij te kunnen houden. De beginnend beroepsbeoefenaar bezit (beroepsgerelateerde) brede en specialistische kennis en vaardigheden waarmee hij een basishouding gericht op duurzame inzetbaarheid kan aannemen. Het delen van signalen kan in voorkomende gevallen complex zijn omdat rekening moet worden gehouden met de veranderbereidheid van anderen. Mogelijke gevolgen van het onjuist omgaan met de genoemde risico's zijn dat er onveilige en ongezonde werksituaties, uitval door ziekte of ongevallen of schade aan het bedrijf ontstaan.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig en/of samen met collega's en/of de leidinggevende. Hij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de eigen werkzaamheden. Hij neemt onder de verantwoordelijkheid van de leidinggevende zelf de regie over de eigen veiligheid en gezondheid. Hij past de daarover gegeven voorlichting en beroepsgerelateerde instructies van de leidinggevende toe. Nieuwe situaties op het gebied van veiligheid en gezondheid maakt hij zichzelf eigen, na aanwijzingen van de leidinggevende. Indien hij signaleert dat de veiligheid en/of gezondheid van anderen in gevaar komt, is het zijn verantwoordelijkheid om signalen te delen met collega's en de leidinggevende en naar afgesproken verantwoordelijkheid te handelen.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examiner kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Draagt door veilig en gezond werken zorg voor de duurzame inzetbaarheid van zichzelf en die van collega's	Je voert een praktijksituatie door waarin je een risico voor veiligheid en gezondheid bij jezelf en/of collega's identificeert en erkent. Je beschrijft hoe je volgens de arbeidshygiënische strategie en het BRAVO-model passende maatregelen kiest, afstemt, meldt en uitvoert. Je sluit af met afspraken om de duurzame inzetbaarheid te ondersteunen.	- Je beschrijft de werksituatie, doelgroep en het moment waarop het risico speelt - Je inventariseert mogelijke fysieke en psychosociale arbeidsrisico's in die situatie - Je beschrijft per risico wat het effect kan zijn op veiligheid, gezondheid en inzetbaarheid - Je kiest maatregelen volgens de arbeidshygiënische strategie en onderbouwt je keuze - Je vertaalt de gekozen maatregelen naar BRAVO-gedrag en organisatorische afspraken - Je maakt een korte overlegagenda met doel, risico's, voorgestelde maatregelen en planning - Je bespreekt je analyse met een collega en vraagt gericht feedback op haalbaarheid - Je bespreekt de feedback met de leidinggevende en verwerkt wijzigingen in je plan - Je legt meldingsroute, verantwoordelijkheden en opvolgstappen vast in een actieoverzicht - Je controleert of benodigde	- Je analyseert minimaal twee relevante risico's, waarvan minimaal één fysiek of één psychosociaal - Je kiest maatregelen aantoonbaar in volgorde van arbeidshygiënische strategie - Je werkt BRAVO uit naar concrete gedrags- en organisatorische afspraken - Je bespreekt je plan aantoonbaar met minimaal één collega en de leidinggevende - Je beschrijft meldingsroute en verantwoordelijkheidsverdeling tussen werkgever en werknemer - Je rondt af met evaluatie, leerpunten en borging voor blijvend leren

		middelen, instructies en beschermingsmiddelen beschikbaar zijn - Je voert de maatregelen uit binnen jouw rol en registreert directe bevindingen - Je evalueert na afloop de effecten en formuleert verbeterpunten voor volgende inzet - Je borgt leerpunten voor jezelf met concrete acties voor blijvend leren en zelfredzaamheid - Je verantwoordt hoe je inzetbaarheid van collega's en jezelf ondersteunt met de afspraken	
--	--	---	--

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Draagt door veilig en gezond werken zorg voor de duurzame inzetbaarheid van zichzelf en die van collega's	Je onderzoekt binnen je werkcontext fysieke en psychosociale risico's die je duurzame inzetbaarheid beïnvloeden, bespreekt dit met collega's en je leidinggevende en maakt een praktisch plan met passende maatregelen volgens de arbeidshygiënische strategie en BRAVO. Je onderbouwt je keuzes met concrete voorbeelden en laat zien hoe je werkt aan eigen regie, zelfredzaamheid en blijvend leren.	- Je beschrijft je werkcontext en benoemt je taken en werkomstandigheden - Je inventariseert mogelijke fysieke arbeidsrisico's in je dagelijkse werkzaamheden - Je inventariseert mogelijke psychosociale arbeidsrisico's en bijbehorende situaties - Je beoordeelt per risico hoe het je veiligheid en gezondheid kan beïnvloeden - Je werkt de arbeidshygiënische aanpak uit in voorkeursvolgorde per risico - Je vertaalt maatregelen naar BRAVO-gedragsafspraken voor jezelf en anderen - Je kiest passende hulp- en beschermingsmiddelen of instrumenten per maatregel - Je bereidt een gesprek voor met collega's over de risico's en oplossingsrichting - Je bespreekt de risico's en bedachte oplossingen en noteert reacties en afspraken - Je bespreekt je definitieve plan met je leidinggevende en verwerkt	- Je beschrijft minimaal twee fysieke en twee psychosociale risico's - Je maakt per risico een maatregelkeuze volgens de arbeidshygiënische strategie - Je koppelt maatregelen aantoonbaar aan BRAVO-gedragsrichtlijnen - Je onderbouwt inzet van hulpmiddelen of beschermingsmiddelen passend bij het risico - Je toont minimaal twee overlegmomenten met collega's en je leidinggevende - Je bevat een uitvoerbare planning met concrete acties voor jezelf en de groep

		feedback - Je formuleert meetbare acties, prioriteiten en een planning voor uitvoering - Je legt vast hoe je eigen regie neemt via zelfredzaamheid en blijvend leren	
--	--	---	--

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Draagt door veilig en gezond werken zorg voor de duurzame inzetbaarheid van zichzelf en die van collega's	Je onderzoekt een praktijksituatie waarin fysieke of psychosociale arbeidsrisico's (zoals werkhouding, werkdruk of ongewenst gedrag) kunnen spelen. Je verzamelt gegevens, bespreekt het risico met collega's en stemt een aanpak af, inclusief gedrags- en arbeidshygiënische maatregelen en een haalbaar plan voor eigen regie op blijvende inzetbaarheid. Je toont dit aan met een onderbouwd portfolio en reflectie.	- Je beschrijft de praktijksituatie, inclusief taak, doelgroep en tijdsdruk - Je identificeert minimaal twee arbeidsrisico's in de situatie met oorzaak en effect - Je bepaalt welke risico's fysiek en welke psychosociaal zijn voor veilig en gezond werken - Je kiest per risico passende maatregelen volgens de arbeidshygiënische strategie - Je beschrijft hoe je het BRAVO-gedrag toepast tijdens uitvoering van je aanpak - Je maakt een voorstel met prioriteiten, middelen en korte uitvoerbaarheid - Je bespreekt jouw voorstel met ten minste één collega en verwerkt feedback - Je stemt het aangepaste voorstel af met je leidinggevende of praktijkbegeleider - Je legt vast welke afspraken gelden voor jou en voor collega's/werkgever - Je zet hulp- en beschermingsmiddelen/instrumenten correct klaar voor gebruik - Je beschrijft hoe je het risico	- Je toont aantoonbaar handelen op minimaal twee verschillende arbeidsrisico's - Je maatregelen zijn passend, concreet uitvoerbaar en logisch geprioriteerd - Je beschrijft duidelijke verantwoordelijkheden van werkgever en werknemer - Je gebruikt minimaal één hulp- of beschermingsmiddel/instrument correct in plan en beschrijving - Je onderbouwt keuzes met effecten op veiligheid en gezondheid - Je laat communicatie en terugkoppeling naar collega en leidinggevende zien

		herkent, erkent en meldt bij signalen - Je voert een korte proefuitvoering uit of oefent de werkwijze en evalueert - Je schrijft een reflectie over je eigen regie, persoonlijke effectiviteit en leerpunten - Je rondt af met bewijs van gemaakte afspraken en verbeteringen voor de volgende keer	
--	--	--	--

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examinerator beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinerator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl